



Õiguskantsler

Jevgeni Ossinovski
tervise- ja tööminister

Teie nr

Meie 24.11.2017 nr 7-4/171526/1705378

Kaia Iva
sotsiaalkaitseminister
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

Puuetega inimeste kohtlemine haiglates

Austatud ministrid

Õiguskantslerit, Sotsiaalministeeriumi ja Riigikogu sotsiaalkomisjoni on teavitatud juhtumist, kus ühes Eesti suurhaiglas ei hoolitsenud haigla töötajad sügava liitpuudega patsiendi eest piisavalt hästi. Kuigi patsiendi lähedased olid nõus patsienti abistama, ei lubatud neil seda teha, sest haigla kord ei näe seda ette.

Seetõttu palun Sotsiaalministeeriumil koostöös haiglate, puuetega inimeste organisatsioonide ja teiste huvigruppidega koostada suunised puuetega inimeste eest hoolitsemiseks haiglates. Erilist tähelepanu vajavad sügava liitpuudega patsiendid, kelle eest hoolitsedes tuleb suhelda ka nende eestkostjatega.

Samuti soovitan Sotsiaalministeeriumil koostöös Haridus- ja Teadusministeeriumi ning kõrgkoolidega täiendada tervishoiutöötajate õppekavu ainetega, kus õpetatakse puuetega inimeste aitamist. Samuti võiks tervishoiutöötajatele anda vastavat täiendõpet.

Riigikontroll juhtis [2015. aastal märgukirjas](#) tähelepanu, et Eestis peavad tervishoiuteenuse kvaliteedi tagama ja seda hindama haiglad, ning et õigusaktid annavad selle kohta vaid üldiseid suuniseid. Praegu otsustab haigla ise, milline on kvaliteetne teenus. Seetõttu ei saa Sotsiaalministeerium hinnata, kas haigla on loonud vajalikud kvaliteedinormid, kas nende alusel osutatakse ka tegelikkuses igale patsiendile hea tasemega teenust. Selgub, et ka puuetega inimestele kvaliteetse tervishoiuteenuse osutamisel on haiglad jäetud omapäi.

Tervishoiutöötajaid koolitavate kõrgkoolide õppekavadest puudub õppeaine, mis keskenduks suhtlusele erivajadusega patsientidega. Kui haiglates ka täiendõppe vormis koolitatakse töötajaid keerukate patsientidega suhtlema, ei käsitle need kursused (liit)puudega patsientidega toimetulekut.

Sellele asjaolule juhtis tähelepanu ka kõnealuse suurhaigla juht, põhjendades erivajadusega patsientide olukorda õdede ja hooldustöötajate puuduliku ettevalmistusega. Ta lisas, et haigla ei saa anda igale patsiendile personaalset abilist, kuigi erivajadustega patsiendid vajavad tugiisikut,

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

kes omakorda oluliselt kergendaks ülejäänud personali tööd. Seega tunnistas ka haigla, et osa patsientide eest hoolitsemiseks pole neil võimalusi ega oskusi.

Mitmes riigis on kehtestatud soovituslikud suunised puuetega patsientide kohtlemiseks haiglates. Näiteks Iirimaa tervishoiuamet ja puuetega inimeste amet on andnud riiklikud [soovitused](#), mida silmas pidada puuetega inimestele tervishoiu- ja sotsiaalteenuseid osutades. Ka Saksamaa Baieri liidumaa mitu organisatsiooni on koostanud ühiselt [juhised](#) puuetega inimeste kohtlemiseks haiglates.

Eestis peaks selliste eeskirjade koostamist juhtima Sotsiaalministeerium kui valdkonna eest vastutaja. Kuna niisugused suunised hõlmavad ka rahastamist, koolitust ja teenuse kvaliteeti, tuleks arutellu kaasata peale tervishoiutöötajate, Eesti Puuetega Inimeste Koja ja patsientide esindusorganisatsioonide ka Eesti Haigekassa, Terviseamet ning tervishoiutöötajaid ette valmistavad kõrgkoolid.

Palun andke 1. veebruariks 2018 teada, mida kavatsete ette võtta, et tagada haiglates puuetega inimeste väärikas kohtlemine.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise

Teadmiseks: Riigikogu sotsiaalkomisjon
Eesti Puuetega Inimeste Koda
Haiglate Liit
Arstide Liit
Õdede Liit
Terviseamet
Eesti Haigekassa
Haridus- ja Teadusministeerium
Tartu Ülikool
Tallinna Tervishoiu Kõrgkool
Tartu Tervishoiu Kõrgkool